

...

....

...

....

Kliimapoliitika mõju põlevkivi tööstusele

Triin Anier
VKG keskkonnaosakonna juhataja
18.10.2019

Kliimapoliitika: tänapäevased teadmised

- EL seadis 2009. aastal eesmärgiks vähendada 2050. aastaks heitkoguseid 80–95 %;
- EL on seadmas uut eesmärki 2050. aastaks KHG heite neutraalsus?;
- Riigikogu võttis 2017. aastal vastu Kliimapoliitika põhialused aastani 2030, mis seab Eestile eesmärgid heitkoguste vähendamiseks võrreldes 1990. aastaga:
 - 2030. aastaks 70%;
 - 2040. aastaks 72%;
 - 2050. aastaks ligi 80%.

Kliimapoliitika: mida soovime teada

- Eesti riiklik eesmärk – kliimaneutraalsus?
- Millised on vahe-eesmärgid 2030 ja 2040?
- Millised on tasuta CO₂ kvootide eraldamise süsteemi nõuded 2025+?

Kliimapoliitika instrument: KHG kauplemissüsteem

- Eesmärkide saavutamiseks on 2005. aastal loodud Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS);
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ;
- Poliitiliselt suunatav - piiramise ja kauplemise süsteem;
- LHÜ koguse ülemmäär väheneb iga-aastaselt - suunab ettevõtteid heitmeid vähendama.

KHG kauplemissüsteem

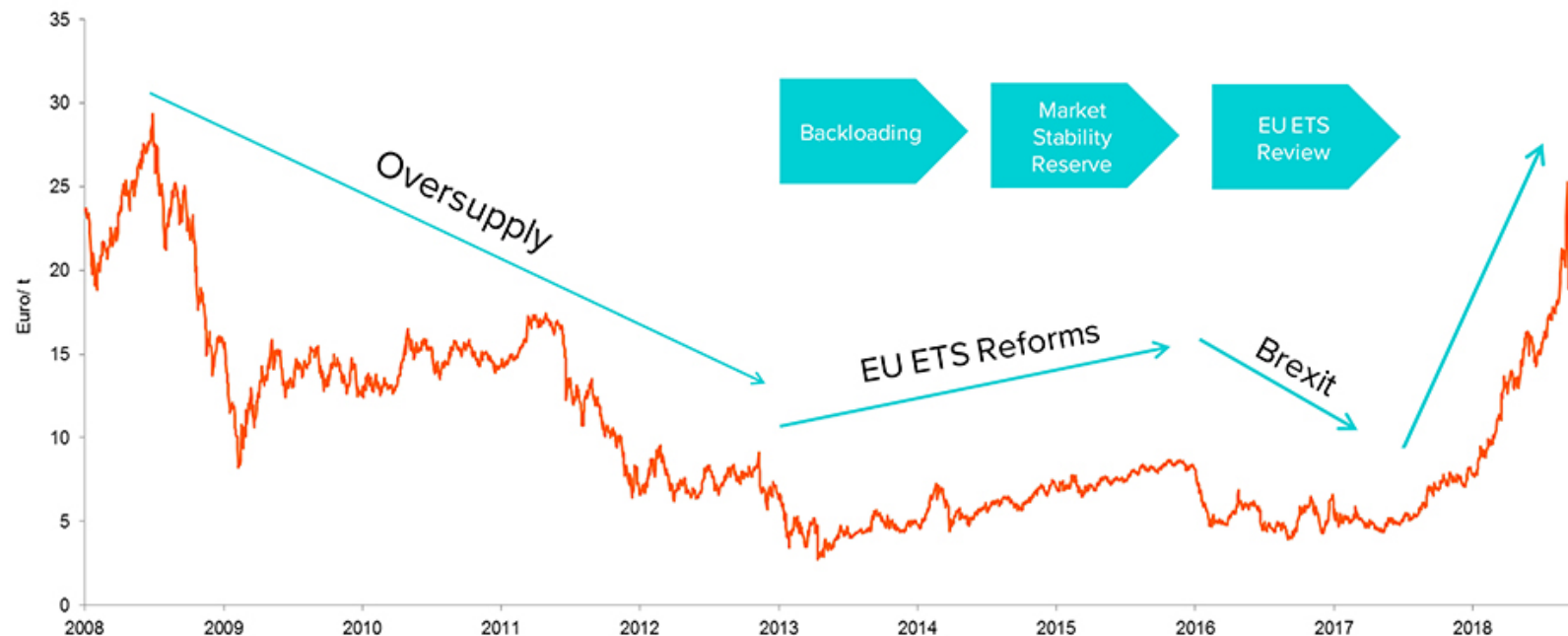
- LHÜ-sid antakse süsinikulekke ohuga käitistele (ELi HKSi direktiivi artikkel 10a) – meetmega vähendatakse konkurentsiohtu kolmandate riikidega, kus on madalam maksukoormus ja leebemad keskkonnanõuded;
- Eestis kuulub süsteemi järgmised valdkondade esindajad:
 - energiatootmine, sh koksiahjud ja naftasaaduste ümbertöötlemine;
 - mineraalsete materjalide töötlemine;
 - muud tegevused – tselluloosi- ja paberitootmine.
- Põlevkiviõli tootmine võrdsustatud toornafta tootmisega;
- Elektritootjatel moderniseerimise fondist III perioodil ja IV erandit ei rakendata;
- Eesti riik saab tulu oma LHÜ-de müügist - 2017. aastal 39 307 630 eurot.

KHG perioodid: III versus IV

- Tootmistasemed leiti III perioodiks mediaani kaudu ja IV perioodil kahe aasta aritmeetilise keskmise abil - eraldatavate tasuta kvootide alahindamise.
- Uuel perioodil hakatakse tootmise vähenemise-laienemise mõju hindama iga-aastaselt - 15%.
- Direktiivi muutmise tulemusena on arvutustes kasutatavaid koefitsiente, mille alusel LHÜ koguseid saadakse, vähendatud.

EL-i HKS ühikute maksumus

Carbon price development since 2008

The Financial and
Risk business of
Thomson Reuters
is now Refinitiv.

Mõju põlevkivisektorile

- Põlevkivi otsepõletamine elektritootmisest moodustas 2017. aasta seisuga Eesti heitkogustest **13 miljonit tonni CO₂** (65%)
 - **Efektiivsus 30-40%**
 - EL-i HKS meetmete rakendumise tulemusena väheneb 2019. aastal sektori emissioon **50%**
- Põlevkiviõli tootmise emissioon moodustas 2017. aasta seisuga **2,5 miljonit tonni CO₂** (12%)
 - Efektiivsus **75-85%**
 - Sõltub globaalsest turu nõudlusest

Eelrafineerimistehas ja kliimaeesmärgid

- Energiasektori transformatsioon ehk põlevkivi otsepõletamiselt õli ja gaasi koostootmisele üleminek.
- Põlevkivisektori CO₂ emissioon jääb alla 7 miljoni tonni aastas ning on kooskõlas hetkel kehtiva Eesti kliimapoliitika eesmärgiga 2050.
- Õlitööstuse aastased heitetasemed võimaldavad toota jääkgaasidest elektrit ca 2,3-2,5 TWh.
- Rahvusvahelise energiaagentuuri seisukoht: *The Estonian government should explore, together with industry, the opportunity of having refinery to process shale oil in the country and facilitate such an installation if deemed economically feasible.*

Kokkuvõte

- Kliimapoliitika omab olulist mõju sektori jätkusuutlikkusele;
- Põlevkivisektor on transformatsioonis;
- Eelrafineerimistehas on vastavuses kehtivate kliimaeesmärkidega, pikendades väärtusahelat ja energiaefektiivsust;
- Sujuva ülemineku garanteerib põlevkivitööstus;
- Põlevkivitööstuse esindajatena ootame Eesti kliimaeesmärke.

Tänan!